Nr. 117 | Kraków, wtorek 4 czerwca 1918. | Rocznik XXVII.

3 K miesięcznie z odsyłką.
W Niemczech miesięcznie 2 m. 50 fl, za granicą 4 fr

Cena numeru pojedynczego 12h

Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie o godzinie 6 wieczorem.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 596.
Telefon Administracyi Nr. 310.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Fach pocztowy na listy Nr. 114.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy: ul. Grodzka L. 13, II. p.
Telefonu Nr. 1854.
Konto czekowe 919.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem pierwszy raz 40 h, następny 30 h; w nadesłanem 1 K.

Program Steczkowskiego.

Aresztowanie generała Muśnickiego. — Ustalanie się frontu nad Marną. — Aresztowanie konsulów w Kijowie. — Turcya kategorycznie żąda Noworosijska i Batum.

Listy warszawskie.

Sprawy aktualne. — Program rozwiązania sprawy polskiej, wysunięty przez rząd p. Steczkowskiego. — Ordynacya sejmowa. — Z Modlina.

Warszawa, 1 czerwca.

Sprawy zwołania Rady Stanu i poboru, które jeszcze tak niedawno uważane były za niezmiernie aktualne, obecnie usuwają się na plan dalszy wobec zmiany sytuacyi ogólnej. Zdaje się, że władze niemieckie gotowe są zaniechać poboru. Przynajmniej takie wrażenie odnosi się z ostatnich ich zarządzeń w dziedzinie wojskowości. Tragiczne losy wojsk polskich na Ukrainie i na Białej Rusi, spowodowane zupełną bezsilnością Rady Regencyjnej, nie mogą obudzić w społeczeństwie żadnego uczucia po za utrwaleniem niechęci tworzenia wojska w obecnych ciężkich warunkach. To też jak nikt — po za szczupłą garstką ludzi, zaangażowanych osobiście w Polnische Wehrmacht — nie cieszył się z powodu zapowiadanego poboru, tak też nikt obecnie nie śmieje się z jego odroczenia czy też możliwego zaniechania.

Sprawa Rady Stanu wikła się coraz bardziej. Aresztowanie i wywiezienie Władysława Grabskiego wywarło bardzo silne wrażenie na wszystkie sfery Koła Międzypartyjnego. Szerzą się pogłoski o możliwości wycofania się przedstawicieli tego ostatniego z Radą Stanu, co by się równało jej rozbiciu. Na razie ustąpili z niej dwaj nominowani członkowie N. Z. R., który, jak wiadomo, bojkotował wybory. Zresztą trudności zwołania Rady Stanu obecnie tkwią nie wewnątrz tej instytucyi, ale nazewnątrz. Dotychczasowe odraczanie terminu zwołania Rady Stanu powodował fakt, że stanęłaby ona wobec zupełnie niewyjaśnionej sytuacyi ogólnej. Na to wyjaśnienie oczekiwano z dnia na dzień, ale dotychczas jeszcze nie nastąpiło ono, jakkolwiek polskie sfery rządowe jeszcze w końcu kwietnia zwracały się do Berlina i Wiednia z prośbą o umożliwienie im rokowań „co do ostatecznego rozwiązania kwestyi polskiej pod względem politycznym, militarnym i gospodarczym“.

Wówczas to rząd p. Steczkowskiego przedłożył ze swej strony program minimalny rozwiązania sprawy polskiej, streszczający się w następujących punktach:

1. Sojusz z państwami centralnemi.
2. Konwencya militarna z niemi.
3. Niezależność (Unabhaengigkeit) państwowa.
4. Integralność dotychczasowego terytoryum Polski Kongresowej.
5. Terytoryalna rekompensata na etnograficznie polskich obszarach na wschód od linii Narew—Bóbr—Niemen za utratę litewskich powiatów władysławowskiego, kalwaryjskiego, wyłkowskiego i maryampolskiego gub. Suwalskiej.
6. Regulacya granic wobec Ukrainy, odpowiadająca koniecznościom strategicznym.
7. Możliwość rozwoju gospodarczego przez zawarcie umowy handlowej, zabezpieczającej dostęp do morza w drodze wolnej żeglugi Wisłę.

Program ten, utrzymany w postaci jaknajbardziej ogólnej, jak widzimy, nie przesądza samych zasad rozwiązania sprawy polskiej; ponadto jest on nad wyraz skromny. Dotychczas jednak rząd polski nie otrzymał żadnych zapewnień, że to minimum zostanie uznane za podstawę do rokowań.

W takiej sytuacyi nic dziwnego, że się zwołanie Rady Stanu wciąż odracza, choć do tego, co miało być głównem, a właściwie jedynem zadaniem tego ciała — zwołanie sejmu — właściwie wszystko jest przygotowane. Mam na myśli sejmową ustawę wyborcza, która została już opracowana.

Według tego projektu sejm ma być dwuizbowy. Senat ma być w połowie tylko wybierany. Z tej połowy czwartą część wybierałby samorząd miejski, czwartą większa własność, resztę — przemysł. Aby zostać senatorem, trzeba być przynajmniej w ciągu 2-ch lat słuchaczem wyższego zakładu naukowego. Wybory do izby niższej są oparte na powszechnem, bezpośredniem, równe i tajnem głosowanui. Proporcyonalność jest też w pewnej mierze uwzględniona, gdyż okręgi są kilkomandatowe, przeważnie 3 mandatowe. Głosują obywatele po ukończeniu 25 lat życia, mieszkający od pół roku w danym okręgu wyborczym. Bierne prawo wyborcze przysługuje mężczyznom 30-letnim, zaś tym 25-letnim, którzy ukończyli średni zakład szkolny.

Z Modlina nagle wyjechali niedawno: radny Ciszewski, przedstawiciel Bundu i „lewicy“, oraz pepeesowiec Landy i jeszcze paru robotników.

Zastępca.

Aresztowanie gen. Dowbór-Muśnickiego.

Kijowski „Przegląd Polski“ donosi (Nr. 64): Od przybyłych z Bobrujska dowiadujemy się, że legia oficerska po podpisaniu przez gen. Karnickiego znanej umowy ważyła się na czyn rozpaczliwy: Oto zaaresztowała gen. Dowbor-Muśnickiego, znajdującego się w Bobrujsku. Po 6 godzinach aresztu gen. Dowbor-Muśnicki został uwolniony. Echo tego znajdujemy w następującej depeszy:

Kopia depeszy komendanta twierdzy Bobrujska i dowódcy II. dywizyi do komendanta Żłobina Nr. 146, wysłana 22 maja b. r. o godz. 5-tej m. 30, otrzymana o godz. 5 min. 5n.

Do komendanta m. Żłobin. Dowódca korpusu gen. Dowbor-Muśnicki był chwilowo zaaresztowany przez grupę szaleńców. Obecnie jest uwolniony. Pełni swoje obowiązki. Rozkazał stosować się do swego rozkazu, pozostawać spokojnie na miejscu. Podpułkownik Jazwiński.

Zagadkowy napad wojsk bolszewickich na 1. korpus polski gen. por. Dowbor-Muśnickiego.

(A. P.) Dziwnym zbiegiem okoliczności,

w tych samych dniach, w których żołnierz polski 2. korpusu drogo sprzedawał swój honor pod Kaniowem, wojska polskie korpusu generala Dowbór-Muśnickiego

zostały zaatakowane przez silniejsze oddziały bolszewickie, w sile około 8000 piechoty, 3—4 szwadrony kawaleryi i kilka dział. Atak był skierowany na polskie oddziały forpocztowe po lewym brzegu Dniepru. Po parudniowych mniejszych i większych walkach bolszewików odparto.

Rzecz sama nie miałaby większego znaczenia, gdyby nie fakt, że wojska bolszewickie nie z własnej woli zaatakowały polskie oddziały.

Według powszechnej opinii i zgodnych wiadomości z tamtych stron otrzymanych, akcyą bolszewicką kierowały pewne sfery, którym istnienie korpusu polskiego, od czasu zwolnienia go z wszelkich względem Rady Regencyjnej. obowiązków, było sola w oku!!

Na Zachodzie.

Biuro Wolffa komunikuje, że w grupie wojsk ks. Ruprechta trwa walka artyleryjska na wielu punktach frontu. Angielskie ataki częściowe na południe od Lys i na północ od Albert rozbiły się.

W grupie wojsk niemieckiego następcy tronu, na południowy wschód od Noyon, odepchnięto Francuzów mimo zaciętej obrony ku lasowi Carlepont i Montagne. Zdobyto wzgórza na wschód od Moulin Sous Touzent i linie francuskie na zachód od Nouvron. Atakiem po obu stronach rzeki Ourcq odrzucono Francuzów poza odcinek Sevieres.

Zajęto wzgórza Passy i Courchamps.

Nad Marną położenie niezmienione. Francuzi opróżnili część Chateau Thierry, położoną na północnym brzegu rzeki.

Na północny wschód od Verneuil i po obu stronach Ardre odparto gwałtowne kontrataki Francuzów.

Na wschód od Reims lokalnym wypadem wtargnęli Niemcy we francuskie rowy pod St. Leonard i zajęli chwilowo fort Pompelle.

Agencya Havasa ogłasza rozmowę z byłym gomisarzem Tardien o stanie armii amerykańskiej we Francyi. Tardieu oświadczył, że w dniu 1 czerwca b. r. będzie zgromadzonych we Francyi 2 miliony żołnierzy amerykańskich. Nowe powołanie świeżego miliona wojsk amerykańskich nastąpi wkrótce. Transport tych wojsk jest w ten sposób zabezpieczony, że przed upływem lata wojska amerykańskie we rFancyi będą wynosiły 4 miliony ludzi, a przed końcem roku 6 milionów.

Wojska koalicyjne będą w ostatniej fazie wojny liczniejsze, aniżeli niemieckie.

Dostawa materyałów wojennych wzrośnie ponad 2 miliony ton.

Dzisiejszy komunikat wskazuje na najbliższy cel niemieckiego ataku. Jestto punkt węzłowy Compiegne. Las Carlepont, o którym mówi komunikat, jest północną częścią wielkiego kompleksu lasów, ciągnących się na południe od Aisne, wzdłuż Oise, prawie aż do zewnętrznych wschodnich fortów Paryża, znanych pod nazwą Foret de Compiegne. Miejscowość Moulin sous Touzent leży w oddaleniu 18 b. m. od Compiegne.

Atak niemiecki na południe od Soissons doszedł aż do miejscowości Pasy (en Valois). Niemcy posuwają się tu wzdłuż rzeki Qurcq, z wschodu na zachód, a więc na tyły i skrzydła francuskich linii, wysuniętych daleko an północ, broniących Compiegne.

Niemcom chodzi widocznie o rozszerzenie swego przełamania, o ileby się ono udało i o zwinięcie francuskiego frontu aż do Noyon. Front francuski nie okazuje jednak ocech przełamanego frontu, owszem robi wrażenie cofającego się elastycznie odcinka, pod olbrzymim naciskiem niemieckiego ataku.

Front nad Marne ustala się już.

Z Ukrainy.

Aresztowanie konsulów. — Z Podola. — Następca Siewriuka. — Nowy metropolita kijowski. — Tragiczny los kolejarzy polskich.

Dzienniki kijowskie donoszą, iż ostatnimi dniami dokonano w Kijowie aresztowań, zwłaszcza wśród osób, zbliżonych do kolonii francuskiej. W tej liczbie został aresztowany wicekonsul hiszpański Vassilladi, którego konsulat zastępczo obejmował obywateli Francyi, Anglii i Ameryki.

Ogółem zaaresztowano około 100 osób i osadzono je w więzieniu na Łukianówce. Wice-konsul hiszpański został zwolniony po 4 godzinach.

Wedle pogłosek chodziłoby o jakąś organizacye, porozumiewającą się z koalicyą. Aresztować miano także i osoby, stojące w związku ze skrajnie prawicowemi organizacyami.

Jednocześnie prawie został aresztowany generalny konsul grecki Gripari. Aresztowania dokonał oficer ukraiński z oddziałem wojsk niemieckich, z

kilkoma oficerami na czele. W mieszkaniu Gripari'ego przeprowadzono rewizyę, następnie udano się do lokalu konsulatu przy ul. Mikołajewskiej, który mieści się przy generalnej agencyi ogłoszeń. Tu aresztowano jednego z dyrektorów agencyi Ninclaira, obywatela francuskiego, kilku pracowników biura oraz pewną ilość greckich obywateli, których zastano podówczas w konsulacie. Z powodu tych aresztowań kijowskie ciało konsularne złożyło zbiorowy protest ministrowi spraw zagr. Doroszence.

Zaaresztowano również francuskiego tłómacza przy ministerstwie spraw zagranicznych Warteroda.

Z Podola, z pow. mohylewskiego donosi „Diło": „Stosunek ludności do władzy hetmańskiej wrogi. Zebrania gminne uchwalają stanowcze protesty z powodu kijowskiego przewrotu i postanowiły nikomu nie wydawać zboża. Chłopi przeorywują pola, obsadzone burakami, wypasają zboża jare, palą budynki pańskie, których nie zdążyli zrujnować bolszewicy, także lasy i niszczą sady. Zabijają „chliborobów", którzy jeździli do Kijowa i ustanowili hetmana. W kilku wsiach były wypadki, że siekli rózgami popów za ich czarnosecinną agitacyę".

Resztę opisu — kilka wierszy — skonfiskowano.

Posłem ukraińskim w Berlinie na miejsce Siewiuka został zamianowany baron T. Steinheil (kadet), który czasowo wystąpił z partyi, wychodząc z założenia, że poseł reprezentuje całe państwo.

Zjazd „eparchialny" w Kijowie wybrał na metropolitę kijowskiego biskupa Antoniusza, którego ukraińska Nowa" Rada" w ostrych słowach charakteryzuje jako rusyfikatora i reakcyonistę.

O kilkanaście wiorst od Kijowa na stacyi Zulany stoi — jak donosi kijowski „Przegląd Polski" — 400 wagonów, w których się mieszczą Polacy-kolejarze, podwójnie ewakuowani, bo niegdyś z Królestwa, obecnie zaś z Besarabii. Mieszkają w wagonach: mężczyźni, kobiety, dzieci bez żywności i bez opału dla zgotowania strawy. Będą tam jeszcze długo, dodaje ów dziennik, bo żadnych widoków na zmianę dotychczas niema.

Jednorazowe zasiłki dla rodzin pobierających zasiłki wojskowe.

Dowiadujemy się, iż ludność miejska, pobierająca zasiłki wojskowe, nie mogąc pokryć z powyższych zasiłków zaopatrzenia się w najniezbędniejsze artykuły żywności, już kilkakrotnie zwracała się z deputacyami do komisarza dra Dzikowskiego, przewodniczącego I. powiatowej Komisyi zasiłkowej dla miasta Krakowa, z prośbą o wyjednanie im wyższego zasiłku państwowego. Jednak żądanie podwyżki zasiłku leży poza kompetencyą komisyi zasiłkowych, które są związane przepisami ustawowymi, wydanymi w drodze konstytucyjno-państwowej, które to przepisy jedynie w tej samej drodze zmienione być mogą. Komisarz dr Dzikowski, uwzględniając jednakowoż przykre położenie ludności miejskiej, wystarał się o skromny fundusz celem rozdania jednorazowych zapomóg w kwocie po 50 K dla rodzin powołanych żołnierzy w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie. Celem uzyskania takiej zapomogi na leży wnieść pocztą pisemną prośbę pod adresem I. Powiatowa Komisya zasiłkowa dla miasta Krakowa, ul. Jagiellońska 5, II p. (Litery od A. do L. włącznie), względnie II. powiatowa Komisya zasiłkowa (litery od Ł. do Z., adres ten sam), podając dokładnie imię i nazwisko powołanego, za którego już rodzina pobiera zasiłek wojskowy i dokładny adres proszącego o zapomogę. Ze względu na szczupły fundusz dyspozycyjny przyznane będą zapomogi tylko tym rodzinom (aż do wyczerpania funduszu), w których gospodarstwie domowem pozostały albo matki z drobnemi dziećmi, lub dorośli niezdolni do pracy. Asygnaty kasowe, platne w Miejskiej Kasie Oszczędności, będą wysyłane adresatom wprost pocztą do domu. O odmowie zapomóg nie będą strony osobno zawiadamiane. Żadnych informacyi poza niniejszem ogłoszeniem komisye zasiłkowe udzielać nie będą.

Zgromadzenie urzędników w Krakowie.

Wczoraj o godz. 4 popoł. odbyło się w sali Sokoła wielkie zgromadzenie funkcyonaryuszów państwowych pod przewodnictwem prezydenta sądu p. Panka.

Referat o położeniu urzędników wygłosił st. oficyał sądowy p. Górka, który w dobitny sposób przedstawił nędzę urzędników i postawił rezolucyę, żądającą 200 proc. podwyższenia płac od 1 lipca b. r., zaopatrzenia urzędników w ubrania, obuwie, skórę i t. d., oraz podjęcia się przez rząd aprowizacyi urzędników. Prof. Weinert uzupełnił wywody referenta, wskazując, że tylko wspólna walka urzędników całego państwa może doprowadzić do celu.

Referat o oddłużeniu urzędników i organizacyi wygłosił prof. Krajewski.

Referat o położeniu i żądaniach emerytów i wdów wygłosił p. Tchórzewski.

Następnie liczni mowcy w jaskrawych barwach kreślili wprost katastrofalne położenie rzeszy urzędniczej, szczególnie niższych rang, a przedewszystkiem oficyantów sądowych i służby, który skazał rząd wprost na zagładę.

W szczególności p. Weisberg w pełnym temperamentu przemówieniu słusznie podniósł, że nie wystarczy dziś prosić wysoki rząd, ale trzeba **żądać** i postawić rządowi **14**-dniowy termin do spełnienia żądań urzędniczych. Kolejarze żądali, to też otrzymali. (Oklaski).

Wszyscy następni mowcy oświadczyli się za postawieniem rządowi powyższego terminu. — Rzesza urzędnicza znajduje się dziś tak w tak **katastrofalnem położeniu**, że wkrótce **wskutek zupełnego wycieńczenia urzędników będzie musiała stanąć machina państwowa.**

Uchwalono szereg rezolucyi. Wybrano też komitet, złożony z reprezentantów różnych dykasteryj urzędniczych, celem przeprowadzenia żądań urzędniczych. Do niektórych spraw natury lokalnej jednak nader doniosłych, a mianowicie **wypiekania chleba dla urzędników w piekarni, znajdującej się w zakładzie karnym,** wkrótce wrócimy.

Z Rady miejskiej.

Na posiedzeniu 26 b. m. załatwiono wiele spraw drobniejszych, z których na uwagę zasługuje przyznanie na wniosek r. m. tow. dra Bobrowskiego **30.000 K zapomogi Dep. Opieki nad legionistami.** Postanowiono wybrać z łona Rady komitet, który by **się zajął obchodem** z powodu 100-ej rocznicy śmierci Henryka Dąbrowskiego.

W sobotę 1 czerwca odbyło się drugie posiedzenie Rady. **Na początku** posiedzenia prezydent Federowicz **przedstawił** anjnowszy incydent aprowizacyjny, grożący miastu **katastrofą.** Mianowicie **prezydent** otrzymał telegram prezydenta urzędu żywnościowego, iż z powodu nowego **układu** między rządem austryackim a niemieckim **przywóz środków aprowizacyjnych z Ukrainy do Krakowa został zamknięty.** Towary przeznaczone dla Krakowa ze stacyi Husiatyna i Borszczów, zarządzono wydać zakładowi obrotu zboża, a tylko część oddać dla Krakowa. Prezydent w porozumieniu z Radą wojennego Zakładu kredytowego miejsk. wyjednał audyencyę u prezydenta ministrów w Wiedniu, gdzie we wtorek zjadą się także posłowie polscy.

Następnie uchwalono przyznać stypendya po 600 K rocznie dla syna i córki L. Rydla na ich wykształcenie, aż do dojścia ich do pełnoletności.

Następnie obradowano nad sprawami teatralnemi i uchwalono wnioski prez. Rollego, między innemi w sprawie zwrócenia się do Wydziału Krajowego: a) o podwyższenie subwencyi dla teatru m. im. J. Słowackiego z 20.000 K na 40 tysięcy koron, b) o przyznanie stałej corocznej subwencyi dla miejskiego teatru powszechnego w kwocie 15.000 koron.

Po uchwaleniu wniosków powrócono jeszcze raz do sprawy konfiskaty żywności, sprowadzanej z Ukrainy. W dyskusyi zabierali głos r. m. tow. Bobrowski, poczem uchwalono rezolucyę tow. Bobrowskiego, protestującą przeciwko skonfiskowaniu żywności, przeznaczonej dla Krakowa.

Z ostatniej chwili.

Pogłoski o ustąpieniu Rady Regencyjnej.

„Gazeta Wieczorna" donosi o pogłoskach pochodzących z Warszawy, jakoby Rada Regencyjna miała ustąpić. Jak słychać, powodem tego ustąpienia ma być rzekomo rozwiązanie korpusu polskiego gen. Dowbór-Muśnickiego.

Z rosyjskiej republiki. — Konflikt z Francyą. — Wizyta ks. Mirbacha.

W imieniu rządu rosyjskiego komisarz ludowy dla spraw zagranicznych Cziczerin kazał rządowi francuskiemu zakomunikować, że oświadczenie ambasadora francuskiego Noulensa w tych ciężkich dniach nie przyczyniają się do polepszenia stosunków między Francyą a Rosyą i nie mogą być ścierpiane, dlatego rząd życzy sobie odwołania Noulensa.

Fel. ag. donosi: Pierwsza wizyta ambasadora niem. hr. Mirbacha u prezydenta rady komisarzy ludowych wywołuje w kołach sowietów żywe dyskusye. Inicyatywa do tej wizyty wyszła od niemieckiego ambasadora, a okoliczność ta każe przypuszczać, że krytyczna chwila w stosunkach rosyjsko-niemieckich minęła.

Przed zerwaniem układów pokojowych Turcyi z republiką transkaukaską.

Petersburska ag. telegr. donosi z Batum, że przewodniczący tureckiej delegacyi pokojowej na rokowaniach z republiką transkaukaską zażądał od tejże republiki oddania Batum i Noworossijska. Równocześnie okręg Ardahan ma być oddany Turcyi, w myśl układu brzeskiego. Turcya żąda bezwarunkowego i natychmiastowego przyjęcia swych propozycyi, grożąc w przeciwnym razie użyciem siły zbrojnej.

Ponieważ delegacya pokojowa republiki transkaukaskiej odmówiła stanowczo przyjęcia tych warunków, zdaje się, że zerwanie rokowań z Turcyą jest nieuniknione.

KRONIKA.

Poseł tow. dr Marek zrezygnował z wiceprezesury zakładu odzieżowego.

Los legionistów. Jak się z poinformowanej strony dowiadujemy, rozprawa przeciw legionistom w Huszt, przed sądem wojskowym Komendy 7 armii w Marmarosz-Sziget odbędzie się publicznie i to w języku niemieckim [illegible]

Nowy dyrektor teatru miejskiego. Miejska komisya teatralna na wczorajszem posiedzeniu, poświęconem sprawie powołania dyrektora teatru m. im. Juliusza Słowackiego, wydała jednomyślną opinię co do osoby kandydata na powyższe stanowisko. Zgodnie z tem prezydyum miasta zamianowało dyrektorem teatru miejskiego p. Teofila Trzcińskiego.

Mąka. Miejskie biuro aprowizacyjne wydało sklepom jednolitą mąkę i fasolę, które będą sprzedawane do 8 b. m. na legitymacye A. B. i C. po 25 dkg. na osobę mąki i po25 dkg. fasoli. Cena tych artykułów wynosi 4 K za 1 kg; należytość można wpłacać również bonami.

Wędliny. Do zakładów aprowizacyjnych miejskich nadeszły 2 wagony wędlin, które od poniedziałku będą przedawane konsumom i osobom prywatnym. Konsumy mają zgłaszać zapotrzebowanie bezzwłocznie w miejskiem biurze aprowizacyjnem przy ul. Poselskiej 8. Detaliczna sprzedaż rozpocznie się w poniedziałek w jatce miejskiej przy placu Jabłonowskich.

Zwolnienie bielizny. Izba handlowa i przemysłowa zawiadamia, iż Ministerstwo handlu zwolniło do sprzedaży detalicznej całą resztę bielizny, oraz zamkniętych dotąd wyrobów bawełnianych, jakoteż podszewek i przyborów krawieckich, znachodzących się u kupców i konfekcyonerów.

Pomyłka. 16 z. m. podczas dyżuru wpisów do Pól kolonii zabrano w Związku rob. z biurka zapewne przez pomyłkę kopertę niebieską, zawierającą 85 koron, oraz kilkanaście kartek z zapiskami. Ponieważ zapiski te są bardzo potrzebne, przeto towarzyszka dyżurna prosi o zwrócenie jej owych zapisków, a zatrzymanie pieniędzy. Można złożyć listownie w Adm. „Prawa Ludu".

Familia. Czytamy w numerze kijowskiego „Przeglądu" z 28 maja: „Dnia 26 maja u feldmarszałka Eichhorna odbył się obiad, na który zaproszeni byli hetman Ukrainy Skoropadskij i minister prezydent Lisohub. Obiad posiadał charakter „familijny".

Minister ukraiński drapnął... (BK.) Minister roln. Kowalewski, który uciekł był z większą sumą pieniężną, został dziś uwięziony w swojej willi pod Goniczesk. Odstawiono go do Kijowa.

Teatr Nowości.

Najlepszy program, na jaki dotychczas zdobył się teatr „Nowości", jest obecny. Kraków nie pamięta tak doborowego i artystycznego programu, od pierwszego do ostatniego numeru. Wszystkie są pierwszorzędne i artystyczne. Kapitalna aktówka, pełna humoru „**Kancelarya Naftalina**", grana wprost koncertowo przez pp. Olską, dyr. Pilarkiego, Jarszewskiego, Didora i młodego Pilarskiego — jest atrakcyą programu. Herta Melba czaruje i zachwyca prześliczną grą na wiolonczeli. Odys, doskonała tancerka varietowa, jedyna dziś w swoim rodzaju. **Trupa** akrobatyczna Delius wzbudza podziw swojemi produkcymi. **Laurello**, fenomenalny akt gimnastyczny. Asnando, król graczy w diabolo, europejskiej sławy mistrz. Część kabaretowa — tym razem prawdziwie artystyczną — reprezentują warszawiacy: **Fortwill**, piosenkarz z warszawskiego „Czarnego Kota", znakomity w wykonaniu prześlicznych piosenek aktualnych i **Zofia Rido**, doskonała recytatorka, której utwory aktualne własnego układu zyskały ogólne uznanie i oklaski. Ten sensacyjny wprost program trwać będzie tylko do 7 czerwca. Bilety wcześniej do nabycia u p. Rudnickiego. 596

Kongres P. P. S. D.

Wybory.

Listę członków Zarządu partyi uchwalił Kongres w myśl propozycyi wybranej przez Kongres komisyi-matki.

Tow. Daszyński w krótkiem przemówieniu zwraca uwagę, że zaproponowano cały szereg nowych, młodych sił, w tej liczbie szereg reprezentantów apozycyi kongresowej. Wyraża wobec tego nadzieję, że nowy Zarząd ze zdwojoną energią będzie mógł przystąpić do pracy.

Żadnej odmiennej kandydatury kongres nie stawia. Listę uchwalono jednogłośnie:

Komitet Wykonawczy.

Englisch Jan, Jasiński Jan, Jaworski Jan, Kłuszyńska Dora, Kurkówna Anna, Malinowski Władysław, Misiołek Leon, dr Mueller Adam, Packan Jan, Topinek Wilhelm, Ziffer Henryk.

Pozatem do Zarządu wybrani:

Lwów: Artur Hausner, Obirek Julian, Toroń. Kraków, obwód: Szurwara Roman (Chrzanów), Bielat Fr. (N. Sącz). Przemyśl: Szlam Józef. Teluk Dominik. Śląsk: Chobot Em., Goetze Ferd., Kornuta Piotr, dr Kunicki Rysz. Stanisławów: Szałaśny Jan. Stryj: Oktawiec Józef, Osiowski Kazimierz.

Pozatem wybrani do Komisyi kontrolującej:

Bobrowska Br., Łopatka Jul., Markowska Jadwiga, Teller A., Wardęga Józef.

Aprowizacya.

Następny punkt porządku dziennego: Sprawy aprowizacyjne — referował tow. poseł dr Diamand.

Przebieg dyskusyi i rezolucyę podamy jutro.

Wnioski. — Zamknięcie kongresu.

Po wyczerpaniu tego punktu uchwalono następujące wnioski:

Tow. M. Bobrowskiego:

Kongres protestuje przeciwko odroczeniu parlamentu i próbek rządzenia par. 14;

Tow. Schiffa: Komisya kontrolująca badała książki i dokumenty kasy i znalazła wszystko w należytym porządku; prosi tedy o udzielenie absolutoryum kasyerowi komitetu wykonawczego.

Tow. dr E. Bobrowski stawia nast. wniosek w sprawie Kas chorych:

XIV Kongres P. P. S. D. uchwala:

Wzywa się Komitet Wykonawczy do zwołania konferencyi galicyjskich kas chorych celem stworzenia odpowiadających zadaniom ubezpieczenia społecznego związku Kas, oraz ujednostajnienia ubezpieczenia w myśl ustawy.

W szczególności należy dążyć z całą energią: a) do rozszerzenia ubezpieczenia na rodziny członków, b) do stworzenia koniecznej opieki nad chorymi na gruźlicę, c) do zorganizowania ewent. popierania opieki nad noworodkami, oraz dziećmi.

Tow. Czapiński imieniem redakcyi „Naprzodu" składa oświadczenie, że ze względu na straszne warunki cenzuralne sprawozdanie z Kongresu w „Naprzodzie" nie będzie mogło być dokładne. Toteż delegaci winni sami w miejscowych organizacyach poinformować ogół towarzyszy o przebiegu Kongresu. Zresztą egzekutywa roześle odbitki rezolucyi.

Tow. Bielat wyraża uznanie posłom krakowskim, tow. Burek imieniem górników podziękowanie za ich ofiarną pracę.

Tow. Misiołek w krótkiem przemówieniu, w krótem określił rezultaty Kongresu, zamknął trzydniowe obrady, wznosząc przyjęty burzliwymi oklaskami okrzyk: Niech żyje Polska! niech żyje międzynarodowa socyalna-demokracya!

W pięciu minutach można
z jednego kawałka

›LURION‹

KREMU WOSKOWEGO
NA OBUWIE

¼ klg. najlepszego kremu
na obuwie wygotować.

Cena 2 korony.

Wszędzie do nabycia!

Oryginalna recepta:

Rzuca się kostkę „LURIONU" kremu woskowego na obuwie do ¼ litra wody, miesza się go, aż do zagotowania, następnie zdejmuje się z pieca i po kilku minutach mieszania wlewa się do zamkniętego naczynia. Płyn tężeje w kilku minutach i jest gotowy

¼ klg. najlepszej jakości kremu na obuwie, który nawet w największem gospodarstwie na jeden miesiąc wystarcza.

Sposób użycia jest na każdej kopercie podany i dla każdego łatwo zrozumiały.

Skład fabryczny i wyłączna sprzedaż

›LURIONU‹

KREMU WOSKOWEGO
NA OBUWIE

Abteilung der Montanwachswerke A. G.

Wien, I. Bezirk, Franz Josefskai 7/9.

(Industriepalast).

Flaszki z wody mineralnej

kupuje każdą ilość i płaci najwyższe ceny fabryka „ISKRA", Kraków, ulica Łobzowska l. 8.

---

8 HALERZY

(za kartkę korespondencyjną) kosztuje tylko mój główny katalog, który na żądanie darmo wysyła:

Pierwsza Fabryka zegarów

JAN KONRAD

c. i k. nadworny dostawca Brüx Nr. 1873. (Czechy).

Niklowe lub stalowe Anker zegarki K 26·—, 28·—, 30·—. Biało metalowy (glorya srebro), goldynowy lub stalowy remont. podwójnie kryty K 35·—, 40·—, 50·—, 60·—, Budziki K 16·—, 18·—, 20·—. 3-letnia gwarancya. Wysyłka za pobraniem. Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy.

Kupuję garderobę męską

używaną i t. p.

Korespondentkę napisać do

L. SCHMAUSA,

Kraków, Szer[illegible]a 22.

Taniej niż wszędzie!

Nowość! Patent światowy. **Już dziś ogólnie znany, wyłącznie z naszej polskiej firmy pochodzący,** jest **„LUMAX"**, praktyczny przyrząd dla każdego do zeszywania skóry, pasów, **obuwia,** płótna, płacht wozowych, worków i t. p. Niezbędne dla wszystkich. Pełna gwarancya. **Polski sposób użycia!** Cena 1 sztuki z rozmaitemi igłami, zwojem nici K 4·70 z przesyłką, 5 sztuk K 21·—. Za zaliczką o 50 h. drożej. Generalne fabr. zast. **Dom Handlowy M. Pierożek i Ska, Kraków, ul. Karmelicka 9/B.**

Dla odsprzedawców rabat.

Wiele pism dziękczynnych i dodatkowych zamówień.

Duża realność

w Dz. VIII w Krakowie do nabycia. Potrzebna gotówka 60.000 K. Cena kupna około 150.000 K. Dochód 9.500 K. Bliższa wiadomość w kancelaryi adw. dra Szymona Feldbluma w Krakowie, ul. św. Jana 3, II p. od g. 4—6 pop.

Związek ekon. urzędn., prof. i naucz. poszukuje

obszernego lokalu w śródmieściu.

Potrzeba dwu lub trzech sal sprzedaży, kilku pokoi na biura, ubikacyi na magazyny i piwnic. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Związku, ulica Szewska 21, od godz. 9—11 rano i 5—6 po południu.

Powozik czarny

lekki, na parę koni i wózek resorowy lekki, niski, na parę koni, kupię. Zgłoszenia listowne: T. Hajewski, Zarząd dóbr Śledziejowice p. Wieliczka.

Jednoroczny ochotnik, fraiter Eugeniusz Kunath, ur. w Wiedniu 1895 r., służył przy 56 p. p. 7 komp. i prawdopodobnie zginął po bitwie koło Bończy w Królestwie Polskiem dnia 21 lipca 1915.

Powracających z niewoli rosyjskiej żołnierzy uprasza się ewentualne wiadomości co do wyż wspomnianego nadsyłać za odpowiedniem wynagrodzeniem pod adresem:

J. Kunath, Wiedeń XIII 9. Sebastian-Brunnengasse 3.

SZCZUTEK

Najlepsze czasopismo polityczno-satyryczne w Polsce.

Drugi kwartał rozpoczyna się z dniem 1 czerwca br. Prosimy uprzejmie P. T. Abonentów o łaskawe odnowienie prenumeraty. Prenumerata wynosi kwartalnie K 3·60, półrocznie K 7·20, rocznie K 14·40.

Kwartał pierwszy na wyczerpaniu.

Pozostałą małą liczbę kompletów I. kwartału nabyć można **po podwyższonej cenie K 6·—**, z przesyłką K 6·50. Oddzielne zeszyty Nr. 1, 3 i 4 po K 1·—, Nr. 6 po 60 hal., zeszyty Nr. 2 i 5 w oddzielnej sprzedaży całkowicie wyczerpane.

Wydawnictwo księgarni H. Altenberg, G. Seyfarth, S. Wende i Ska, Lwów, Hotel George'a

Odsprzedawcom znaczny rabat.

KORKI

wszelkiego rodzaju kupuje fabryka korków JAKÓBA REICHA, Kraków, Grodzka Nr. 71.

Do sprzedania

dom murowany z parcelą budowlaną w Nowym Sączu przy ul. Mikołaja Reya l. 26. Wiadomość tamże u właściciela.

Szkło wodne

(Wasserglas) **„EIERÖL"** do konserwowania jaj do nabycia u firmy:

L. Weindling, Kraków

skład farb i perfumeryi, ul. Grodzka 26. — Telefon 1596

Miód, grzyby

wanna cynkowa, maszyna do szycia, do sprzedania. Józef Bosak, Podgórze, Lwowska l. 29.

---

2 pokoje

przedpokój, kuchnia oraz wszelki komfort na wysokim parterze, słoneczne (ul. Kremerowska) do wynajęcia zaraz. Zgłoszenia pod G. 17, przyjmuje Biuro Ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, ulica Grodzka l. 13.

Józef Piszak

został zajęty w Przemyślu przez Rosyan 21 marca 1915 jako jeniec cywilny. Adres do niewoli: Józef Piszak internowany Gubernia Permska Kantora Zmoira Gołowczynera, Ekaterynburg. Ktoby o nim wiedział raczy dać znać Janowi Zielińskiemu, Krowodrza, ul. Wrocławska.

Najpraktyczniejsze niemiecko-polskie prośby na urlopy

(Gesuch um Beurlaubung)

otrzymać można po bardzo niskiej cenie

w Drukarni i składzie druków gminnych w Myślenicach.

Krawców damskich i kilka zdolnych panien

do krawieczyzny poszukuje się za dobrem wynagrodzeniem. Grodzka 26, II. p.

Zdolny samodzielny monter

do dokładnych napraw i ustawiań lokomobili i maszyn nowszego systemu, **potrzebny zaraz.** Zgłoszenia: Warsztaty mechaniczne, W. Schindler, Kraków, Powiśle 5.

Praktykant mie[illegible]cowy

znajdzie zaraz umieszczenie. Zgłoszenia osobiste między 1—2. Stradom 3, II. p. oficyny, drzwi na lewo.

„Maść arabska"

leczy parchy, świerzbę i liszaje u koni, bydła, świń i psów.

Zatwierdzona przez Urząd Zdrowia. Cena 10 kor. Główny skład na Królestwo Polskie: Apteka J. Kasprzykowskiego w Radomiu; na Lublin: Skład materyałów aptecznych Magierskiego i Turczynowicza, Krakowskie Przedmieście. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

ŚWIERZBY, LISZAJE, PARCHY

usuwa najszybciej dra Flescha oryginalna, prawnie ochroniona **maść Skaboform**, nie brudzi, zupełnie bezwonna. Próbny słoik K 2·30, duży słoik K 4·—, porcya familijna K 11·—. Baczność na markę ochr. „Skaboform". Główne składy: **Lwów:** Aptekarz S. Hay; **Kraków:** Apteka pod Białym Orłem, Rynek główny A-B 45; **Przemyśl:** C. k. obwodowa Apteka M. Schwarza; **Jarosław:** Apteka pod Czarnym Orłem Józefa Rohma; **Tarnów:** Apteka Obwodowa J. Niesiołowskiego; **Drohobycz:** Apteka pod Opatrznością G. F. Tobiaszka; **Kołomyja:** Apteka Obwodowa Dr. Stefana Stenzla; **Nowy Sącz:** Apteka Marcina Gorzeckiego. Główny skład dla **Rzeszowa i okolicy:** c. k. obwodowa apteka w Rzeszowie ul. 3 Maja; **Stryj:** Apteka „pod węgierską koroną" A. Sternberga.

Kupię

maszynę do dachówek cementowych

nową lub używaną.

Kto posiada, niech doniesie i poda cenę, pod adresem:

Władysław Żbik, Gorlice, c. k. Ekspozytura Rolnicza

Milion i 592.900 koron

i wiele innych wygranych przypada

na X. c. k. loteryę klasową

Na 140.000 losów — wygrywa 70.000 losów.

Ciągnienie 11 czerwca 1918.

Cena losów:	1/1	1/2	1/4	1/8
	K 40,	K 20,	K 10,	K 5.

Sprzedaje:

Dom bankowy i kantor c. k. austr. loteryi klasowej

Leopolda BRANDSTATTERA i Spki

Kraków, ul. Karmelicka 10.

Zamówienia kartką korespondencyjną uskutecznia się, jak długo zapas losów starczy.

NADESZŁO

500.000 farb

do farbowania materyi, jedwabiu i t. p.

1 paczka wystarcza na 250 gr. materyi. Cena 60 hal. Opis użycia w języku polskim.

L. WEINDLING,

Kraków, Grodzka 26, tel. 1596

Skład farb i perfumeryi.

Krajowy Patronat rękodzieł i przemysłu urządza

kurs szewski

robót spodnich i naprawek obuwia. Kandydaci i kandydatki z ukończoną szkołą ludową winni się zgłosić w Biurze Patronatu, w Krakowie, ul. Smoleńska l. 12.

Kilka dziewcząt

znajdzie zajęcie w fabryce „Iskra". Kraków, Łobzowska 8